

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

Державний біотехнологічний університет

Факультет

ветеринарної медицини

(назва навчально-наукового інституту/факультету)

"Затверджую"

Завідувач кафедри

Ветеринарної хірургії та

репродуктології

(назва кафедри)

(Слюсаренко Д.В.)

(підпис)

(прізвище та

ініціали)

"18" червня 2025 р.

Кафедра ветеринарної хірургії та репродуктології

(назва кафедри)

РОБОЧА ПРОГРАМА

НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

БК "СУЧАСНІ СТАНДАРТИ ПОРІД СОБАК І КОТІВ ТА НАПРЯМКИ ЇХ СЕЛЕКЦІЇ"

(шифр і назва навчальної дисципліни)

Рівень вищої освіти

магістр

(назва)

Галузь знань

Н Сільське, лісове, рибне господарство та ветеринарна

медицина

(шифр і назва)

Спеціальність

Н6 Ветеринарна медицина

(шифр і назва)

Освітня програма

Ветеринарна медицина

(назва)

Харків – 2025 р.

Укладачі: канд. вет. наук, доцент Цимерман О.О., канд. вет. наук, доцент
Заїка П.О., канд. вет. наук, асистент Криворученко Д.О.

(вчене звання, посада, прізвище та ініціали)

Робоча програма навчальної дисципліни схвалена на засіданні кафедри
ветеринарної хірургії та репродуктології

(назва кафедри)

Протокол від: " 18 " червня 2025 року № 11

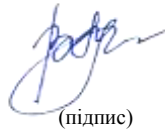
Робочу програму погоджено

Гарант освітньої програми

Ветеринарна медицина

(назва ОПП)

«18» червня 2025 року

(підпис)

Науменко С.В.

(прізвище та ініціали)

Подовжено термін дії до:

" ____ " ____ 20 ____ р. протокол від № ____ від " ____ " ____ 20 ____ р.
завідувач кафедри _____ (назва кафедри) _____ (підпис) (____)
(прізвище та ініціали)

" ____ " ____ 20 ____ р. протокол від № ____ від " ____ " ____ 20 ____ р.
завідувач кафедри _____ (назва кафедри) _____ (підпис) (____)
(прізвище та ініціали)

" ____ " ____ 20 ____ р. протокол від № ____ від " ____ " ____ 20 ____ р.

(____)

Завідувач кафедри

(назва кафедри)

(підпис)

(прізвище та ініціали)

1 Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Характеристика навчальної дисципліни					
	денна форма навчання		заочна форма навчання			
Кількість кредитів <u>3</u>	Статус дисципліни:					
	<i>вибіркова</i>					
Розділів - <u>2</u>	Рік підготовки:					
	<u>1</u> -й	__-й	__-й	__-й		
	Семестр					
Загальна кількість годин <u>90</u>	<u>1</u> -й	__-й	__-й	__-й		
	Лекції					
	<u>12</u> год.	__ год	__ год	__ год		
	Практичні, (семінарські)					
	<u>18</u> год.	__ год.	__ год.	__ год.		
	Лабораторні					
	__ год.		__ год.			
	Самостійна робота					
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – <u>30</u> ; самостійної роботи здобувача – <u>60</u>	Вид контролю:					
	—	залік диференційований	—	—		

2 Мета і завдання дисципліни

Метою дисципліни " Сучасні стандарти порід собак і котів та напрямки їх селекції " вивчення історії одомашнення та побудово-господарського і службового використання собак та котів; освоєння досягнень у генетичному виведенні спеціалізованих порід собак і котів, особливості їх анатомії, фізіології, способів утримання, експлуатації і годівлі; вивчення причин виникнення незаразних і заразних хвороб дрібних тварин.

Завдання вивчення дисципліни полягає у вивченні особливостей порід собак та котів, вивчення історії виникнення, формування і подальшого розвитку дрібних домашніх тварин (котів і собак); здатність отримати уявлення про використання порід собак в службовому та мисливському напрямку, вивчення порід собак компаньйонів; здатність використовувати критерії щодо екстер'єрних особливостей собак та котів, а також схильність порід до різних захворювань в залежності від породи, віку та статті тварин.

Предметом вивчення навчальної дисципліни є тварини різних порід та віку.

Базовими дисциплінами для успішного засвоєння програмного матеріалу дисципліни є (із структурно-логічної схеми освітньої програми для обов'язкових дисциплін) відсутні

3 Програма навчальної дисципліни

Розділ 1 Породи, екстер'єрні особливості порід собак

Тема 1 Породи, екстер'єрні особливості порід собак

Короткий зміст теми: вивчає особливості будови тіла собак, методи їх екстер'єрної оцінки в залежності від порід і вікових груп, фактори, що впливають на екстер'єрні показники.

Рекомендована література (посилання) 1,2,3,4

Розділ 2 Породи, екстер'єрні особливості порід кішок

Тема 2 Породи, екстер'єрні особливості порід кішок. Методи розведення собак та котів

Короткий зміст теми: Вивчає особливості будови тіла котів, методи їх екстер'єрної оцінки в залежності від порід і вікових груп, фактори, що впливають на екстер'єрні показники. Вивчає особливості селекційно-плеємної роботи при розведенні собак та котів.

Рекомендована література (посилання) 5,6,7,8

4 Структура навчальної дисципліни

Назва розділів та тем	Кількість годин					
	денна форма					
	Загальний обсяг	аудиторних			Самостійна робота	
		усього	в тому числі			
	лекції		лабораторні	практичні		
1	2	3	4	5	6	7
Розділ 1 (Породи, екстер’єрні особливості порід собак)						
Тема 1 Службові породи собак.	14	4	2		2	10
Тема 2 Мисливські породи собак.	14	4	2		2	10
Тема 3 Собаки компаньйони (декоративні породи собак)	16	6	2		4	10
Разом за розділом 1	44	14	6		8	30
Розділ 2 (Породи, екстер’єрні особливості порід кішок. Методи розведення собак та котів)						
Тема 4 Довгошерстні та напівдовгошерстні породи котів.	12	4	2		2	8
Тема 5 Короткошерстні породи котів.	14	6	2		4	8
Тема 6 Сіамські і східні короткошерстні породи котів.	20	6	2		4	14
Разом за розділом 2	46	16	6		10	30
Всього годин	90	30	12		18	60

5 Лекції

№ з/п	Назва теми заняття	Кількість годин д/ф
Розділ 1 <i>Породи, екстер'єрні особливості порід собак</i>		
1	Службові породи собак.	2
2	Мисливські породи собак.	2
3	Собаки компаньйони (декоративні породи собак)	2
Розділ 2 <i>Породи, екстер'єрні особливості порід кішок. Методи розведення собак та котів</i>		
4	Довгошерстні та напівдовгошерстні породи котів.	2
5	Короткошерстні породи котів.	2
6	Сіамські і східні короткошерстні породи котів.	2
Разом		12

6 Практичні заняття

№ з/п	Назва теми заняття	Кількість годин д/ф
Розділ 1 <i>Породи, екстер'єрні особливості порід собак</i>		
1	Породи собак і котів	2
2	Класифікація порід.	2
3	Стандарти порід.	2
4	Статі тулуба	2
Розділ 2 <i>Породи, екстер'єрні особливості порід кішок. Методи розведення собак та котів</i>		
5	Шерстний покрив та його особливості у дрібних тварин	2
6	Шерстний покрив та його особливості у дрібних тварин	2
7	Статті кінцівок.	2
8	Типи конституції	2
9	Селекційно-племінна робота	2
Разом		18

7 Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин д/ф
Розділ 1 <i>Породи, екстер'єрні особливості порід собак</i>		
1	Характеристика та стандарти службових порід собак. Історія виникнення. Конституційні та	10

	екстер'єрні особливості.	
2	Характеристика та стандарти мисливських порід собак Історія виникнення. Конституційні та екстер'єрні особливості	10
3	Характеристика та стандарти декоративних порід собак (собакикомпаньйони). Історія виникнення. Конституційні та екстер'єрні особливості	10
Розділ 2 <i>Породи, екстер'єрні особливості порід кішок. Методи розведення собак та котів</i>		
4	Характеристика та стандарти довгошерстних та напівдовгошерстних порід котів. Історія виникнення. Конституційні та екстер'єрні особливості	8
5	Характеристика та стандарти короткошерстних порід котів. Історія виникнення. Конституційні та екстер'єрні особливості.	8
6	Характеристика та стандарти сіамських порід котів. Історія виникнення. Конституційні та екстер'єрні особливості	8
7	Характеристика та стандарти східних короткошерстних порід котів. Історія виникнення. Конституційні та екстер'єрні особливості	6
Разом		60

8 Методи навчання

(Відповідно до структури навчальної дисципліни)

1. Лекційні заняття: лекція, розповідь, пояснення, ілюстрація, бесіда.
2. Лабораторні заняття: бесіда, пояснення, демонстрація, ілюстрація, лабораторний метод, робота з книгою.
3. Самостійні заняття: робота з книгою.

**Зміст розділу носить рекомендаційний характер і коригується відповідно до змісту навчальної дисципліни.*

9 Методи контролю

- ❖ усне опитування;
- ❖ тестовий контроль;
- ❖ залік;

Під час поточного та підсумкового контролю засобами оцінювання результатів навчання з дисципліни є стандартизовані комп'ютерні тести.

Підсумковий семестровий контроль (залік) визначається за сумою фактично набраних рейтингових балів з поточного контролю та індивідуального навчально-дослідного завдання.

Поточний контроль проводиться протягом семестру шляхом опитуванням (усного або тестового), а також перевірки якості опанування тем самостійної роботи.

Під час вибору критеріїв оцінки засвоєння здобувачем програми дисципліни враховано виконання програми і засвоєння матеріалу в частині лекційних і лабораторних занять, а також виконання передбаченої програмою самостійної роботи.

Усі види контролю (усне опитування, письмове опитування, тестове опитування) тісно пов'язані та організовуються так, щоб стимулювати ефективну самостійну роботу здобувачів і забезпечити об'єктивне оцінювання рівня їх знань.

Після закінчення вивчення дисципліни (частини дисципліни) підсумковий контроль проводиться у формі заліку і здобувач може набрати протягом семестру в точках контролю від 60 до 100 балів включно.

10 Розподіл балів, які отримують здобувачі

У процесі вивчення курсу успішність здобувачів визначається шляхом проведення поточного та підсумкового контролів (залікового контролю).

Поточне тестування, відповіді на заняттях та контроль самостійної роботи						Всього балів
Розділ 1			Розділ 2			
T1	T2	T3	T4	T5	T6	60-100
0-100	0-100	0-100	0-100	0-100	0-100	
Загальна рейтингова оцінка (ЗРО = Р+ДЗ)						0-100

T₁, T₂... T₆ – теми розділів.

Оцінка, яку отримує здобувач вищої освіти за проведення проміжного (поточного) контролю (ПотК) складається з балів, які здобувач отримує під час тестування (Т), які складають 30 %; балів, які здобувач отримує під час активності на заняттях (З), які складають 40 % і балів за засвоєння блоку самостійної роботи (С), які складають 30 %.

$$\text{ПотК} = T \times 0,3 + Z \times 0,4 + C \times 0,3$$

У кожному розділі освітньої компоненти проводиться поточний контроль (поточний контроль – ПК).

11 Розподіл балів, які отримують здобувачі (диференційований залік)

Поточне тестування та самостійної роботи						Всього балів	
Розділ 1			Розділ 2			За підсумками розділів (Р)	Диференційований залік (ДЗ)
T1	T2	T3	T4	T5	T6	((T ₁ +T ₂ +...	ДЗx40%

0-100	0-100	0-100	0-100	0-100	0-100	$T6/n \times 60\%$	
Загальна рейтингова оцінка ($ЗРО = Р + ДЗ$)						0-100	

$T_1, T_2 \dots T_6$ – теми розділів, n – кількість тем.

Підсумковий контроль навчальної успішності здобувачів здійснюється у формі диференційованого заліку за результатами комп'ютерного тестування. Оцінка з заліку з освітнього компоненту (дисципліни) визначається за 100-бальною шкалою.

Оцінка з заліку (**ОЗ**) становить 40 % від загальної підсумкової оцінки (**ПО**).

$$\text{ОЗ} = \text{БЗТ} \times 0,4$$

де: **ОЗ** – оцінка з заліку; **БЗТ** – бали за залікове тестування, які становлять 40 % балів від набраних за залікове тестування балів.

Підсумкова оцінка з дисципліни виставляється за 100-бальною шкалою. Вона обчислюється, як середнє арифметичне значення (**САЗ**) всіх отриманих студентом оцінок з поточного контролю (**ПК**) засвоєння матеріалу розділів з наступним переведенням їх у бали за такою формулою:

$$\text{САЗ} = (\text{ПК}_{\text{розд.1}} + \text{ПК}_{\text{розд.2}}) / 2$$

$$\text{БПК} = \text{САЗ} \times 0,6$$

де: **БПК** – бали з поточного контролю, які складають 60 % балів від загальної підсумкової оцінки; **САЗ** – середнє арифметичне значення усіх отриманих студентом оцінок з поточного контролю.

Здобувач може набрати протягом семестру в точках контролю засвоєння розділів до 60 балів включно.

Таким чином, підсумкова оцінка (**ПО**) розраховується за формулою:

$$\text{ПО} = \text{ОЗ} + \text{БПК}$$

Результати тестувань відображаються у системі Moodle ДБТУ. Усі форми контролю включено до 100-бальної шкали оцінки.

12 Шкала: національна та ECTS і критерії оцінювання до визначення рівня знань і навичок

Контроль знань і умінь студентів з дисципліни здійснюють згідно з використанням європейської системи трансферу та накопичення кредитів ECTS.

Основні положення:

Загальна кількість поточних контрольних заходів, що мусить скласти студент з дисципліни, визначається з урахуванням кількості кредитів з дисципліни.

За результатами поточного контрольного заходу рівень засвоєння студентом навчального матеріалу оцінюється за національною шкалою та шкалою *ECTS*.

Кількість балів, отримана студентом при оцінюванні підсумкового контролю, співвідноситься з оцінками за національною шкалою та шкалою *ECTS* відповідно до таблиці 1.

Таблиця 1.

Шкала оцінювання

<i>100-бальна шкала</i>	Оцінка за національною шкалою	Визначення	Оцінка за шкалою ECTS
90 – 100	відмінно	Відмінно – відмінна відповідь, виконання роботи лише з незначною кількістю помилок	A
82 – 89	добре	Дуже добре – вище середнього рівня з кількома помилками	B
74 – 81		Добре – загалом правильна відповідь, робота з певною кількістю грубих помилок	C
64 – 73	задовільно	Задовільно – непогано, але із великою кількістю недоліків	D
60 – 63		Достатньо – відповідь, робота задовольняє мінімальні критерії	E
35– 59	незадовільно	Незадовільно з можливістю повторного складання	FX
0-34		Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	F

Складання поточних контролів є обов'язковим. Розділ вважається зарахованим, якщо студент набрав мінімально необхідну кількість балів та більше.

Результати рейтингу з розділу доводяться до відома студентів не пізніше третього робочого дня після проведення контрольного заходу і, у разі відсутності претензій з боку студентів, вважаються остаточними.

Якщо студент не погоджується з рішенням про присвоєння йому балів рейтингу за розділ, то він повинен відразу після їх оголошення звернутися з письмовою апеляцією до завідувача кафедри та у визначений термін скласти усну атестацію з розділу перед комісією. Склад апеляційної комісії у кожному конкретному випадку визначається завідувачем кафедри. Рішення комісії є остаточним.

Студент, який не з'явився на поточний контроль має право скласти пропущений поточний контроль під час залікового тижня.

Підсумковий рейтинг поточної успішності з дисципліни вираховується усередненням рейтингів з усіх розділів. Семестрова оцінка виставляється студенту з врахуванням результатів підсумкового та поточного контролів. Максимальна кількість балів, яку студент може отримати при вивченні дисципліни, дорівнює 100.

Іспит передбачає наявність підсумкового тестування. При наявності дозволу на автоматичне зарахування іспиту, студент, який своєчасно складав усі поточні контрольні заходи та за їх результатами атестований з оцінкою «відмінно», може отримати залік автоматично. Семестровою оцінкою у цьому випадку є усереднена оцінка за розділи.

Викладач зобов'язаний здати заповнену заліково-екзаменаційну відомість до навчального відділу протягом наступного граничного терміну: для екзамену - не пізніше, ніж на наступний робочий день після його завершення.

Засвоєння блоку самостійної роботи оцінюються за шкалою відповідно до наступної регламентації (табл. 2)

Таблиця 2.

Шкала оцінювання самостійної роботи

Критерії оцінювання (100-бальна система, усне опитування).

№	Критерій	Максимальна кількість балів	Опис
1	Повнота відповіді	30 балів	Відповідь охоплює всі основні аспекти питання, розкриває його зміст відповідно до навчальної програми.
2	Правильність і точність викладу	20 балів	Відповідь не містить фактичних, логічних або термінологічних помилок.
3	Послідовність і логічність	10 балів	Відповідь логічно структурована, без непослідовних або хаотичних фрагментів.
4	Мова і стиль викладу	10 балів	Висловлення грамотне, чітке, з використанням фахової термінології.
5	Самостійність мислення	10 балів	Студент демонструє вміння робити власні висновки, аналіз, порівняння, наведення прикладів.
6	Додаткові знання (поза основною програмою)	10 балів	Відповідь містить посилання на сучасні джерела, міжпредметні зв'язки, новітні дані.
7	Уміння відповідати	10 балів	Студент упевнено реагує на

	на додаткові запитання		уточнювальні чи поглиблюючі запитання викладача, наводить додаткові аргументи або приклади.
--	------------------------	--	---

Перерахунок оцінок за 100-бальною шкалою до національної шкали та шкали ECTS здійснюють згідно таблиці:

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
90 – 100	A	відмінно
82 – 89	B	добре
74 – 81	C	
64 – 73	D	задовільно
60 – 63	E	
35 – 59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання
0 – 34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Активність на заняттях оцінюються за шкалою з максимальною кількістю 100 балів відповідно до наступної регламентації (табл. 3)

Таблиця 3.

Шкала оцінювання активності на заняттях

Шкала ECTS	Національна шкала	Бали	Розшифрування балів
A	відмінно	90-100	студент активно працює протягом занять, надає повні відповіді на запитання викладача і показує при цьому глибоке оволодіння матеріалом, здатний висловити власну думку при обговоренні ситуаційних завдань, проявляє вміння самостійно та аргументовано викладати матеріал, аналізувати явища й факти, робити самостійні узагальнення й висновки, правильно виконує навчальні завдання, наявність конспекту теоретичного матеріалу у повному обсязі, регулярне відвідування системи Moodle
B	добре	82-89	студент активно працює протягом занять, питання висвітлені повно, викладення матеріалу логічне, обґрунтоване фактами, з посиланнями на літературні джерела, висвітлення питань завершене висновками, студент виявив уміння

			аналізувати факти й події, а також виконувати навчальні завдання. Але у відповідях допущені неточності, деякі незначні помилки, наявність конспекту теоретичного матеріалу у повному обсязі, регулярне відвідування системи Moodle
C	добре	74-81	студент активно працює протягом занять, питання висвітлені повно, викладення матеріалу логічне, обґрунтоване фактами, з посиланнями на літературні джерела, висвітлення питань завершене висновками, студент виявив уміння аналізувати факти й події, а також виконувати навчальні завдання. Але у відповідях допущені неточності, деякі незначні помилки, має місце недостатня аргументованість при викладенні матеріалу, наявність неповного конспекту теоретичного матеріалу, часткове відвідування системи Moodle
D	задовільно	64-73	студент у цілому оволодів суттю питань з тематики, виявляє знання лекційного матеріалу та навчальної літератури, намагається аналізувати факти й події, робити висновки й розв'язувати ситуаційні задачі. Але на занятті поводить себе пасивно, відповідає лише за викликом викладача, дає неповні відповіді на запитання, припускається грубих помилок при висвітленні теоретичного матеріалу, неповне конспектування теоретичного матеріалу, часткове відвідування системи Moodle
E	задовільно	60-63	у студента відсутні розуміння основної суті питань, висновки, узагальнення, виявлене невміння розв'язувати ситуаційні завдання, неповне конспектування теоретичного матеріалу, часткове відвідування системи Moodle
FX, F	незадовільно	0-59	відсутність бажання приймати участь в обговоренні питань, відсутність конспекту, нерегулярне відвідування системи Moodle

Приклад: студент написав тестові завдання поточного контролю на 85 балів. Помножуємо на 0,3. Результат за тести становить 25,5 балів. За самостійну роботу студент отримав 88 балів. Помножуємо на 0,3. Результат за неї становить 26,4 бали. За активність на заняттях – студент отримав 74 бали. Помножуємо на 0,4. Отримуємо 29,6. Усього за поточний контроль кількість балів становить 81,5 бали. Усереднюємо у бік більшої кількості й отримуємо 82 бали, що дорівнює добре В.

Щодо підсумкової атестації студента до уваги приймається результат, отриманий за поточну роботу студента (середнє значення за 2 розділа, що помножується на 0,6) та підсумкову тестову роботу (помножується на 0,4).

Приклад: I розділ – 83 бали, II розділ – 95 балів. Сума балів за розділи складає $178 / 2 = 89$ балів – це отримуємо середнє значення. Далі $89 \times 0,6 = 53,4$ бал. Підсумковий залік студент написав на 91 бал. $91 \times 0,4 = 36,4$ бали. Отже, загальна кількість балів за дисципліну складає $53,4 + 36,4 = 89,8$. Усереднюємо у бік більшої кількості й отримуємо 90 балів, що дорівнює оцінці відмінно або А.

13 Методичне забезпечення

1. Сарбаш Д.В., Цимерман О.О., Заїка П.О. Методичні вказівки для виконання самостійної роботи студентам факультету ветеринарної медицини Х. – ХЗВІ. – 2023. – 108 с.
2. Робочий зошит для самостійної роботи студентів 1 курсу (1 семестр) факультету ветеринарної медицини з курсу «Хвороби дрібних тварин» Х.– 2023.–21 С.

14 Рекомендована література

Основна література:

1. Дресирування службових собак // Митна енциклопедія : у 2 т. / І. Г. Бережнюк (відп. ред.) та ін.. — Хм. : ПП Мельник А. А., 2013. — Т. 1 : А — Л. — 472 с.
2. Службові собаки [Архівовано 12 квітня 2017 у Wayback Machine.] // Юридична енциклопедія : [у 6 т.] / ред. кол.: Ю. С. Шемшученко (відп. ред.) [та ін.]. — К. : Українська енциклопедія ім. М. П. Бажана, 2003. — Т. 5 : П — С. — 736 с.
3. Бондаренко. В.Д. Мисливська кінологія. Підручник / В.Д. Бондаренко, В.Г. Мазепа, П.Б. Хоєцький. –Львів, Афіша, 2002. -160 с.
4. Букатевич, Ю.В. Мисливське собаківництво / Ю.В. Букатевич. –2-е вид., перероб. і доп. –К.: Урожай, 1993. –174 с.
5. Дослідження: вчені знайшли новий спосіб, як приборкати перенаселення планети котами. //Автор: Ліза Бровко. 06.06.2023, 21:52
6. Хелен Бріггс (2017). Як коти завоювали стародавній світ. BBC News Україна. Архів оригіналу за 18 лютого 2021.
7. Заведея, Тетяна (2004). Сучасна енциклопедія любителя кішок (українська) . Донецьк: ТОВ ВКФ "БАО". с. 528.

8. Анатомія кішки : навч. посіб. / Рудик С. К., Кот Т. Ф. ; за ред. д-ра вет. наук, проф. С. К. Рудика. - 1-е вид. - Житомир : Полісся, 2011.– 103 с.

Допоміжна література:

1. Яблонський, В.А. Практичне акушерство, гінекологія та штучне осіменіння с.-г. Тварин / В.А. Яблонський. –К.: Урожай, 1995. –288 с.

2. Александрова Є. І., Конькова Є. В. Собаки: Шкільний путівник (переклад Якубенко І. В.). — Харків: Пізнаймо світ, 2006.

15 Зміни і доповнення

(до методичного забезпечення та рекомендованої літератури)

Що вилучається з робочої програми	Що вводиться в робочу програму	Дата розгляду кафедрою